

Kommunstyrelsen

Revidering av kommunstyrelsens instruktion och delegationsordning

Förslag till beslut

1. Kommunstyrelsen beslutar att revidera kommunstyrelsens instruktion och delegationsordning i enlighet med stadsledningskontorets tjänsteskrivelse daterad den 14 oktober 2019.
2. Kommunstyrelsen beslutar att instruktionen och delegationsordningen gäller från den 1 november 2019.

Sammanfattning

Kommunstyrelsens instruktion och delegationsordning föreslås genomgå vissa justeringar. Föreslagna ändringar består i huvudsak i att delegationsordning och instruktion separeras till två separata styrdokument. I delegationsordningen införs strukturella ändringar samt nytt innehåll och struktur för beslut inom upphandlingsområdet. Den senare ändringen innebär i korthet att beslut inom upphandlingsområdet delas in i områdena *Upphandling* och *Upphandling av IT-tjänster/system* med höjda beloppsgränser och med fokus på beslutet att inleda upphandling. Föreslagna ändringar inom upphandlingsområdet motiveras bland annat av digitaliseringsstrategin som antogs av kommunfullmäktige den 23 april i år i syfte att möjliggöra en mer sammanhållen och kostnadseffektiv digitalisering. I övrigt innebär förslaget ett antal tillkommande beslutspunkter och revidering av några befintliga beslutspunkter i delegationsordningen. I instruktionen föreslås revideringar bland annat med anledning av den nya enheten *stadsledningskontorets stab* och förtydligande av olika befattningars ansvar.

Ärendet

Enligt 6 kap. 37 § kommunallagen får en nämnd uppdra åt presidiet, ett utskott, åt en ledamot eller ersättare eller åt en anställd hos kommunen att besluta på nämndens vägnar i ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden. Det kallas att delegera. Sådana uppdrag att fatta beslut på delegation bör samlas ihop i en *delegationsordning*, så det blir överskådligt i vilka typer av ärenden beslut kan fattas på delegation.

Den 17 juni 2019, § 224, beslutade kommunstyrelsen senast att anta ändringar i kommunstyrelsens instruktion och delegationsordning. Arbete har parallellt pågått med att ta fram förslag på mer omfattande ändringar. Ändringsförslagen och skälen till dessa presenteras övergripande enligt nedan. Exakt vilka ändringar som föreslås i förhållande till nuvarande instruktion och delegationsordning framgår av bilaga 1-3.

Delegationsordning och instruktion separeras

Förslaget innebär att nuvarande instruktion och delegationsordning särskiljs och blir två separata styrdokument. Skälet härtill är främst dokumentens olika innehåll där instruktionen innehåller tydliggörande och fördelning av verksamhets-, personal- och arbetsmiljöansvar för kommunstyrelsen och tjänstemannaorganisationen medan det i delegationsordningen redogörs för kommunstyrelsens delegering av beslutanderätt inom kommunstyrelsens ansvarsområden.

Föreslagna ändringar i delegationsordningen

Strukturella ändringar

I syfte att öka förståelsen för delegationsordningen föreslås följande strukturella ändringar:

- Det införs områdesindelningar och numreringar för att tydliggöra vilka beslut som kommunstyrelsen delegerat, till exempel inom områdena allmänt, ekonomi och finans, upphandling och personal. Indelningen och numreringen överensstämmer med strukturen i övriga nämnders delegationsordningar. Avsikten är att inleda styrdokumentet med delegationsbeslut inom allmänna/övergripande områden för att därefter övergå till beslutsfattande inom mer specifika områden.
- Det införs ett inledande avsnitt om innebörden av en delegationsordning och skillnaden mellan delegationsbeslut och verkställighet. Det förtydligas även, i likhet med övriga nämnders delegationsordningar, att delegat i delegationsordningen anges i lägsta nivå, vilket innebär att överordnad tjänsteman kan fatta beslut även i alla ärenden delegerade till lägre tjänsteman. Detta förtydligande innebär även att antalet delegater i delegationsordningen minskas, eftersom att det inte är nödvändigt att ange samtliga.
- Det införs ett förtydligande avsnitt vad som gäller vid delegation inom upphandling.

Ny struktur och nytt innehåll för beslut inom upphandlingsområdet

Tidigare områdesuppdelning *Upphandling utanför beslutade exploateringsåtgärder* föreslås ersättas av områdena *Upphandling* och *Upphandling av IT-tjänster/system*.

Kommunfullmäktige antog den 23 april 2019, § 122, en digitaliseringsstrategi i syfte att möjliggöra en mer sammanhållen och kostnadseffektiv digitalisering. Som ett led i att

konkretisera digitaliseringsstrategin finns ett identifierat samordningsbehov kopplat till upphandling av IT-tjänster/system i kommunen.

Ytterligare en förändring är att fokus på beslut inom upphandlingsområdet blir beslutet att inleda själva upphandlingen. Som ett led i att uppnå en större effektivitet har beloppsgränserna för delegationen höjts. Effektiviteten uppnås genom att upphandlingar till mindre kontraktvärden ska kunna fattas av tjänsteman eller utskott. Som exempel kan framhållas att av samtliga rapporterade upphandlingar under 2018 fattades beslut att inleda upphandlingen i utskott eller nämnd i 72 procent av fallen. Det ska noteras att delegation inom *Upphandling av IT-tjänster/system* föreslås ske till högre befattning jämfört med *Upphandling*. Anledning till detta är att skapa förutsättningar för en än mer sammanhållen överblick kring upphandling av dessa system.

Beslut att inleda upphandling för beräknat kontraktsvärde mellan 10 miljoner kronor och 40 miljoner kronor föreslås fattas av respektive utskott, vilket innebär att det först är beslut att inleda upphandling för kontraktvärden över 40 miljoner kronor som fattas i kommunstyrelsen. Beslut att sedermera tilldela kontrakt och i förekommande fall avbryta upphandling föreslås delegeras till tjänsteman upp till samlat kontraktsvärde om 25 miljoner kronor och till utskott från 25 miljoner kronor upp till 40 miljoner kronor. Det leder till förkortade ledtider för tilldelningsbeslut vilket överensstämmer med de tidsangivelser som följer av lagen om offentlig upphandling. Vidare undviker kommunen till viss del de sekretessfrågor som uppstår i samband med att tilldelning ska ske i utskott eller i nämnd. I förhållande till beslutet att inleda upphandlingen är valmöjligheterna i samband med beslut att tilldela kontrakt alternativt avbryta upphandlingen kraftigt begränsade. I förhållande till nuvarande struktur i delegationsordningen kopplat till upphandling föreslås även ett nytt avsnitt om dynamiska inköpssystem.

Utifrån statistik på genomförda upphandlingar kommer den föreslagna delegationen även fortsättningsvis innebära att det är utskott respektive kommunstyrelsen som kommer fatta beslut om merparten av det samlade upphandlingsvärdet.

Övriga tillkommande beslut

Utöver föreslagna ändringar inom upphandlingsområdet enligt ovan föreslås följande tillkommande beslutspunkter:

- Punkt 1.6 Anmäla personuppgiftsincident till tillsynsmyndighet enligt artikel 33 i dataskyddsförordningen.
  - o Föreslagen delegat: enhetschef/ rektor/ verksamhetschef i samråd med dataskyddsbud
  - o Skäl: en följd av dataskyddsförordningen (GDPR) som trädde i kraft den 25 maj 2018. Beslut om den registrerades rättigheter i vissa fall och beslut att ingå personuppgiftsbiträdesavtal är redan delegerade.

- Punkt 2.2 Ianspråkta av kommunfullmäktige avsatta medel för marksaneringsfond i enlighet med kommunstyrelsens beslut av den 7 maj 2018, § 161.
  - o Föreslagen delegat: ekonomi- och finansdirektören
  - o Skäl: ändringen följer kommunstyrelsens beslut av den 7 maj 2018, § 161, d.v.s. att beslutanderätten ska föras in i kommunstyrelsens delegationsordning.

- Punkt 2.14 Beslut om leasing, exempelvis finansiell och operationell leasing.
  - o Föreslagen delegat: finanschef
  - o Skäl: Beslut om leasing kan vid första anblick framstå som en tillfällig hyra av en vara. Med hänsyn till att det ofta rör sig om ett ekonomiskt upplägg och att det, beträffande finansiell leasing, finns krav på återköp förtydligas här att sådana beslut bör fattas centralt.

- Punkt 7.16 Anlitande av konsult inom kontorsorganisationen
  - o Föreslagen delegat: enhetschef efter samråd med ansvarig direktör och stadsdirektör eller personaldirektör.
  - o Skäl: Anlitande av konsult sker inte sällan under längre tid och därigenom kan det jämföras med beslut om att anställa personal rent ekonomiskt, vilket är ett beslut som enligt nuvarande delegationsordning fattas i samråd med direktör och stadsdirektör/personaldirektör. Därför bör anlitande av konsult ske på samma sätt.

- Punkt 7.17 Anlitande av konsult inom ramen för beslutade investering- och eller exploateringsåtgärder
  - o Föreslagen delegat: Utifrån olika beloppsgränser - Projektledare, projektchef, enhetschef respektive enhetschef efter samråd med ansvarig direktör
  - o Skäl: Anlitande av konsult sker inte sällan under längre tid och därigenom kan det jämföras med beslut om att anställa personal rent ekonomiskt. Anlitande av konsult inom beslutade investering- och eller exploateringsåtgärder sker för att verkställa kommunstyrelsens beslut. Det föreslås att dessa beslut ska delegeras till olika befattningar beroende på beloppsnivå.

- Punkt 10.16 Yttrande över remiss från myndighet för åtgärder inom områden som upplåts med nyttjanderätt av något slag.
  - o Föreslagen delegat: enhetschef
  - o Skäl: framställningar till och yttrande över remiss från nämnd som utgör byggnadsnämnd enligt plan- och bygglagen eller lantmäterimyndighet angående fastighetsbildning, bygglov och liknande är idag redan delegerat i kommunstyrelsens delegationsordning. Syftet med förslaget, som är begränsat till områden som kommunen upplåter med nyttjanderätt av något

slag, är att hinna med de relativt korta svarstider som förekommer t.ex. när länsstyrelsen sänder förslag på remiss.

- Punkt 12.10 Utse verksamhetschef/er enligt hälso- och sjukvårdslagen inom respektive produktionsområde.
  - o Föreslagen delegat: verksamhetsutskottet
  - o Skäl: Av 4 kap 2 § hälso- och sjukvårdslagen följer att vårdgivaren inom hälso- och sjukvård ska utse någon som svarar för verksamheten (verksamhetschef). Anmälan av verksamhetschef ska sedan ske till Inspektionen för vård och omsorg enligt 2 kap. 1 § patientsäkerhetslagen och 2 kap. 1 § patientsäkerhetsförordningen. Mot bakgrund av den viktiga funktion denna roll ges föreslås att delegaten fortsatt ska vara verksamhetsutskottet.

- Punkt 12.11 Anta årlig patientsäkerhetsberättelse
  - o Föreslagen delegat: verksamhetsutskottet
  - o Skäl: Enligt 3 kap 10 § patientsäkerhetslag ska en vårdgivare årligen upprätta en patientsäkerhetsberättelse. Det bedöms som lämpligt att verksamhetsutskott utses som delegat.

- Punkt 12.12 Anmäla händelse som medfört eller hade kunnat medföra allvarlig vårdskada till Inspektionen för vård och omsorg (lex Maria).
  - o Föreslagen delegat: verksamhetschef enligt hälso- och sjukvårdslagen inom Valfärd skola respektive medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS) inom Valfärd samhällsservice
  - o Skäl: hälso- och sjukvårdspersonal ska rapportera risker för vårdskador och händelser som har medfört eller hade kunnat medföra en vårdskada till vårdgivaren enligt lex Maria 3 kap. 5 § patientsäkerhetslagen. Om vårdskadan är allvarlig har vårdgivaren en skyldighet att snarast utreda och anmäla den till Inspektionen för vård och omsorg (IVO).

- Punkt 12.13 Anmäla allvarliga missförhållanden eller risk för allvarliga missförhållanden till Inspektionen för vård och omsorg (lex Sarah).
  - o Föreslagen delegat: produktionsdirektör
  - o Skäl: var och en som fullgör uppgifter enligt socialtjänstlagen (SoL) och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) och uppmärksammar eller får kännedom om missförhållande eller påtaglig risk för missförhållande som rör enskild, ska genast rapportera detta till den nämnd som ansvarar för verksamheten enligt lex Sarah 14 kap. 3 § SoL och 24 b § LSS. Om missförhållandet är allvarligt ska det anmälas till IVO. Syftet med lex Sarah är att verksamhetens kvalitet ska utvecklas, att brister och missförhållanden rättas till och att förhindra att missförhållanden upprepas.

- Punkt 12.14 Avsluta utredning (lex Sarah)
  - o Föreslagen delegat: produktionsdirektör
  - o Skäl: Att avsluta en utredning enligt lex Sarah innehåller ett ställningstagande om det inträffade utgjorde ett missförhållande eller påtaglig risk för missförhållande.

Revidering av befintliga beslutspunkter

Utöver föreslagna ändringar inom upphandlingsområdet och tillkommande beslutspunkter enligt ovan, föreslås ett antal revideringar av befintliga beslutspunkter. Revideringarna är mestadels av redaktionell och förtydligande karaktär men utgörs även av förslag på ändrade delegater (nivåer) och ändring av den tidigare titeln *ekonomidirektör* till den nya *ekonomi- och finansdirektör*. Som förslag på ändring av delegat kan nämnas att miljöutskottet förs in som delegat under punkten 1.2 som anger att utskottet kan fatta beslut i ärenden som inte är av principiell betydelse eller annars av större vikt. Dessa revideringar framgår av bilaga 2 i grön text.

Borttagande av delegationspunkter

Det föreslås att ett antal punkter avseende återbesättningsprövning och förändring av sysselsättning tas bort då dessa beslut rymms inom delegationspunkterna att anställa personal.

Föreslagna ändringar i instruktionen

Som ovan redovisats föreslås att instruktionen blir ett eget styrdokument. Därutöver föreslås vissa revideringar i instruktionen. Stadsledningskontorets stab är en ny enhet från den 1 september 2019 som förstärker den övergripande styrningen och ledningen genom att stödja tjänstemannaledningen. I instruktionen föreslås att enhetens ansvar anges under avsnittet *stadsledningskontoret*. Därtill föreslås vissa förtydliganden av enhetschefens och direktörernas ansvar samt att det framgår att resultatkontrakt ska upprättas för båda dessa befattningarna.

Ekonomiska konsekvenser

Syftet med de föreslagna justeringarna är att möjliggöra en än mer effektiv organisationen med god ekonomisk styrning och kontroll. Vid en bedömning av lämplig delegat har det gjorts en avvägning mellan beslutets karaktär och vilken delegat som bedöms vara den lägst effektiva. I bedömningen av lämplig delegat är beslutets eventuella ekonomiska påverkan en viktig faktor som har vägts in. Det innebär att det i vissa fall föreslås en höjning av delegat. Avsnittet *upphandling av IT-tjänster/system* föreslås införas. Syftet med en samordnad upphandling av dessa tjänster är att uppnå kostnadsbesparingar för kommunen som helhet. Om inköp av denna typ av tjänster sker utifrån en mer samlad behovsbild genererar detta i förlängningen en ekonomisk mer fördelaktig affär, det vill säga kommunen undviker inköp av olika system för samma behov vars system inte integrerar med varandra.

Konsekvenser för barn

Många av kommunens beslut berör såväl dagens som framtida generationer. I Nacka kommun är ansvar delegerat till lägsta effektiva nivå för att möjliggöra att beslut ska fattas

av de som har bäst kännedom om verksamheten. Det innebär att beslut inom kommunens verksamheter som riktar sig mot barn, såsom förskola och skola, fattas av de som har bäst kännedom om barnen och deras behov.

Bilagor

1. Gällande instruktion och delegationsordning för kommunstyrelsen
2. Förslag till reviderad delegationsordning för kommunstyrelsen
3. Förslag till reviderad instruktion för kommunstyrelsen

Lena Dahlstedt
Stadsdirektör
Stadsledningskontoret

Sidrah Schaidler
Stadsjurist
Stadsledningskontoret